

ՔԱՀԱՆՆԱՅ ՄԸ ՈՐ ԶԿԶՏԱՆԸՐ

Քահանաները ժամանակաւ շատ կուտէին կրօն-
այնչափ շատ կուտեն եղեր, որ մէկը փոքրին ամեն կողմը
ցորենաբարձ նուերուն ամբարին պէս լեցունելով կշտա-
նալու ըլլար նէ՛ այսօր քահանայի մը չափ կերայ կըսէ
եղեր:

Այս աւանդութեան մինչև որ աստիճան ճշգրիտ ըլ-
լալը չենք գիտեր — թող որ գիտնալու ալ ըլլայինք նէ՛ բան
մը ըսելու իրաւունք չունէինք, որովհետև քիչ ուտողին ալ
բան մը ըսելու իրաւունք չուէինք, բայց սա գիտենք որ
դարուս քահանաները շատ չեն ուտեր, մէջերնին կան
անանկներ, որ աշխարհականներէն քիչ կուտեն: Բայց,
ինչո՞ւ խօսքերնիս երկընցունենք, ամեն մարդ իւր փորը
գոհացունելու չափ ուտելու պարտաւոր է, ասոր մէջ ծաղ-
րելու ինչ կայ:

Ասոր մէջ ծաղրելու բան չկայ, սակայն մեր պատ-
մելիքին մէջ կայ: Մարդս երբ գործի մը համար տեղ
մը կերթայ, և անվայել կերպով «կերակուրը բերէք»
կըսէ նէ՛ կարծեմ քիչ մը ծաղրելի է. նա մանաւանդ
երբ որ մէկը իւր փորը ուրիշի սեղանին առջև գոհ ընե-
լու կենէ՛ և տասը մարդու ուտելիքն ուտէ նէ՛ կարծեմ
աւելի ծաղրելի կըլլայ:

Պատմենք:

Քահանաներէն մէկը նոր կիրակիին իւր ծուխերուն
մէկուն ըստ սովորութեան տնօրհնէրի ջկերթայ, և ըստ
սովորութեան կերակուր կուզէ:

— Աղջիկս, հայտէ նայինք, կերակուրը բեր, քանի
մը պատառ բան ուտեմ երթամ, զէրէ գործ ունիմ:

Աղջիկը կերակուրը կը պատրաստէ, քահանան կը
պատրաստվի, աղջիկը սեղանը կը դնէ, երեք կտոր քիւլ-
պասթը կը բերէ. քահանան քիւլպասթային վրայ կը յար-
ձակի քաջութեամբ և մէկ վայրկենի մէջ յաղթանակը կը
տանի... իր փորը:

— Նս շատ չափաի ուտեմ, սանկ քիչ մը չենբէն-
միշ ըլլամ տէ երթամ:

— Մայտանօս տօլմասիէն հրամեկցէք Տէր պապա:

— Հոգ մընէք, Աստուած տուններնիդ չէն պահեսցէ

հոս իմ տունիս պէս եմ, աղջիկ, քիչ մը հաց տահա բեր, սա գինին ալ լեցուր...

Հսկում չը մնար, մայտանոս տօլմասին քիւլպաս-թըյին այցելութեան կերթայ:

— Աղջիկս, քիչ մը հաց տահա բեր, կուգես նէ՛ սա գինին ալ լեցուր—հայտէ աղջիկս:

— Քէպապէն, հրամանեցէր Տէր հայր, կաղաչեմ, չէ՛ր ինմիշ մըլլար:

— Տէր ողորմեա առ ինչ խօսքէ... աղջիկս, սալա-թան քիչ ես շինեմ: Մեղաւորս սալաթան շատ կը սի-րեմ...

— Մեծկակ թախապ մը սալաթա տահա բերէր:

— Աղջիկս վեր գալն իբէն քիչ մալ հաց բերէիր:

— Հրամանեցէր Տէր հայր, ճիշէր թալմասին ալ առէր:

— Հնորհակալ եմ. Աղջիկս սա գինին ալ լեցունէիր պարէ: Քիչ մալ հաց բերէիր: Ձեր բարեպաշտութիւնն այս աստու եկեղեցի գնաց: Աղջիկս, կերակուր բերէիր քիչ մը:

— Հրամանեցէր, Տէր պապա մաքարինա:

— Մաքարինայէն բեր կախործիմ, կարծես քի ու-տեղն ալ դիւրին է տէ մարդուս շատ ուտելիքը կուգայ:

— Մաքարինան քիչ եկաւ կարծեմ:

— Առ խօսքը մընէր, կը սրդողիմ:

— Եղի մէջ հաւկիթէն չէք ախորժեր:

— Գախորժիմ, կուտեմ:

— Սուճուխէն ալ կերէր:

— Գուտեմ կոր:

— Պանիր ալ առէր:

— Գուտեմ կոր եա, ամենէն ալ կերայ իշտէ. աղ-ջիկս, խուղիս, քիչ մը բասթրմա բերէիր, հայտէ աղ-ջիկս, քիչ մալ սուճուխ, վեց եօթը տիլիմ ալ հաց բեր, չիւնքի մեղաւորս չէրէզը բէք կը սիրեմ:

— Առ ինչ խօսք է, թող բերեն, Տէր պապա:

— Ողջ եղիք, Աստուած անսիրձ պահեսցէ, միում հաղարապատիկ բիւրապատիկ պարգևեսցէ, սա գինին լե-ցունէիք, յամենայն չարեաց ազատ պահեսցէ, բասթըր-ման ալ ինչ աղուր է, կեանս երկարս պարգևեսցէ,

սուճուկն ալ պահարկի է կարծեմ, երևիկ և յաներևոյթ թշնամեաց, ինչ անուշ գինի է, ազատ պահեցէ, Եօր-կիին գինին ըլլալու է, յայտէ աղջիկս ինծի վեց եօթը հատ հաւկիթ տահա եփէիր տէ երթամ գէրէ ուշ մնացի:

— Զուտ ըրէք:

— Մինչև որ էրէ նէ՝ պարէ պարապ կնստիմ, սը-կէ քիչ մը սուճուկ բերէիր տղաս, խօլէք տղատ:

— Հրամանեցէք, Տէր հայր:

— Հրամանեցէք, Տէր հայր հաւկիթներն եփեցի:

— Ողջ ըլլաք...

Երկու ժամուան մէջ նաւը բոլոր բեռը կառնէ:

— Զնորհակալ եմ աղուոր մը չեփլէնմիշ եղայ, հի-մայ Մարգար աղայի տունը պիտի երթամ, քանի մը պատառ ալ հոն ուտեմ, էյ, Տէր ընդ ձեզ, Աստուած շատ տարիներու հասցունէ:

— Ուրիշ օր մը դարձեալ հրամանեցէք, Տէր պապա:

— Զատ աղէկ:

— Խնչ կըսես, ընթերցող:

— Խնչ ըսեմ, թատրոն, իրաւ է նէ անվայել բան:

Սուտ կըսեմ ես, իմ անունս Օրագիր չէ, պատմա-ծըս այնչափ ճշմարիտ է որ յիշեալ քահանային բոլոր ծուկներն վկայ են:

Կը յուսանք՝ որ այս քահանան ուրիշ անգամ իւր անվայել վարմունքովը ծուկներուն գլուանք չպատճառեր և կը խրատէ իւր փորը որ ուրիշներուն տուններուն մէջ քիչ մը համբերող ըլլայ:

Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆ (Թատրոն. 1875 [թ. 135]).

Հրատարակե՛ ԳԻՒԾ ՔԱՆ՝ ԱՂԱՆԵԱՆԺ:
